

ชื่อวิทยานิพนธ์	: การศึกษาเปรียบเทียบเรื่องความตายตามทัศนะ ของพุทธทาสภิกขุและอัลแบร์ กามูส์
ผู้วิจัย	: พระอุตร ฐานรโต (กิงแก้ว)
ปริญญา	: พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (ปรัชญา)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	: พระยุพธนา อธิจิตโต , ดร. พธ.บ., M.A., Ph.D. : ผศ.ดร. สุรพงษ์ คงสัตย์ ป.ธ.๔, ปว.ค, พธ.บ., M.A., ปร.ด.
วันสำเร็จการศึกษา	: ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ (๑) ศึกษาความตายตามทัศนะของพุทธทาสภิกขุ (๒) ศึกษาความตายตามทัศนะของอัลแบร์ กามูส์ และ (๓) ศึกษาเปรียบเทียบความตายของพุทธทาสภิกขุและอัลแบร์ กามูส์ และการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงเอกสาร โดยศึกษาข้อขึ้นปฐมภูมิและข้อมูลชั้นทุติยภูมิ แล้วนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบตามหลักวิชาการซึ่งผลการวิจัยพบว่า

พุทธทาสภิกขุ มองว่าชีวิตคือการปฏิบัติหน้าที่ความตายคือจิตว่างจากอุปาทาน ดังนั้นความตายไม่มี องค์ประกอบของความตายคือกาย จิต วิญญาณ ประเภทคือตายตามธรรมชาติ และตายผิดธรรมชาติ คุณค่าของความตายมีทั้งภายในและภายนอก ชีวิตหลังความตายขึ้นอยู่กับกิเลส ถ้าจิตมีกิเลสก็จะเวียนว่ายตายเกิดตามหลักของสังสารวัฏ

อัลแบร์ กามูส์ (Albert Camus) มีความเห็นว่าชีวิตคือการแสดงของตัวละครให้เห็นภาพการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์และเป็นนามธรรม ความตายเป็นสสารนิยม องค์ประกอบของความตายเป็นการสร้างสารัตถะขึ้นมา เพื่อสร้างคุณค่าของตนเอง อัลแบร์ กามูส์ไม่ได้กล่าวถึงประเภทของความตายโดยตรง เพียงแต่ว่าสภาวะของมนุษย์ไม่มีสารัตถะที่แน่นอนตายตัว และมนุษย์มีความผูกพันกับเวลาและความสุขอันเป็นคุณค่าที่แสดงความสัมพันธ์มนุษย์กับโลก และสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวมนุษย์เองเท่านั้น

ชีวิตมนุษย์ตามทัศนะของพุทธทาสภิกขุกับอัลแบร์ กามูส์ มีความสอดคล้องกัน คือ การทำประโยชน์ให้ดีที่สุด เป็นหน้าที่ของคนที่มีชีวิตอยู่ และมีความแตกต่างกันตามธรรมชาติ ความตาย

เป็นสิ่งหนึ่งของชีวิตและอัลแบร์ กามูส์กล่าวว่าความตายเป็นนามธรรม ใช้จุดหมาย ไม่มีแก่นสาร องค์ประกอบของความตายคือ กาย จิต วิญญาณ และอัลแบร์ กามูส์เห็นว่าย่อมไม่ตาย แต่อัลแบร์ กามูส์ กล่าวว่า การทำหน้าที่ของมนุษย์ไม่มีที่สิ้นสุด

โดยสรุป ความตายตามทัศนะทั้ง ๒ ท่าน เป็นเรื่องนามธรรมไม่มีตัวตนเป็นการเข้ามา ยึดถือโดยจิตของมนุษย์เท่านั้นและทำหน้าที่ของความเป็นมนุษย์เท่านั้นที่อยู่บนโลกและตอบสนอง ความต้องการตามสภาพแวดล้อมรอบๆ ตัวเองในแต่ละวันสุดท้ายแล้วมนุษย์ต้องตายเป็นต้น

Thesis title : A comparative study of death of Buddhada Bhikkhu and Albert Camus.

Researcher : Phra Udon Thanarato (Kingkeaw)

Degree : Master of Philosophy (Philosophy)

Thesis Supervisory Committees

: Phra Yutthana Adhijitto B.A.,M.A., Ph.D. (Philosophy)

: Asst. Prof.Dr. Surapong Kongsat Pali Studies 4,Dipl. ,B.A.,M.A.,Ph.D.

Date of graduation : 31 March 2015

Abstract

This research aimed to: (1) investigate the concept of death, according to Buddhadasa Bhikkhu, (2) study the concept of death, according to Albert Camus, and (3) compare the concept of death in the opinions of Buddhadasa Bhikkhu and Albert Camus. This is a documentary research based on the analysis of primary and secondary resources. The results showed the following.

According to Buddhadasa, life is performance of the duty, and death is nothing but the emptiness of the mind, free from prejudices and all forms of attachment. So metaphysically, death does not really exist. Elements of death consist of body, mind, and consciousness. Two types are natural and unnatural. The value of death can be viewed externally and internally. And life after death will depend on the Law of Karma and mental defilements leading to the endless cycle of rebirths or samsara.

However, Albert Camus views life as a drama that portrayed the daily life of man and life is an abstract thing, whereas death belongs to materialism, elements of death create the meaning of life and self-value. Albert Camus did not mention the type of death directly, he mentioned only that the state of human nature had no meaning and values that were absolutely fixed, that man was subject to space and

time, and that happiness was the value that showed the relationship of man himself and the world only.

Human life, according to Buddhadasa Bhikkhu and Albert Camus, have something in common, that is, it should be conducted to serve the best, and it is the duty of the people who are still alive. Nevertheless, in Albert Camus's opinions, death is part of life and it is abstract, aimless, contains no real substance, and human duty is endless. In Buddhadasa Bhikkhu's opinions, elements of death are body, mind, and consciousness; death does not really exist metaphysically.

In summary, the concept of death in the opinions of both Buddhadasa Bhikkhu and Albert Camus is abstract, intangible, and selfless perceived only by the mind of man, and the duty of human beings on this earth is to meet his own needs and the needs of the surrounding environment, and in the end man must die.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้จะสำเร็จลงได้ก็ด้วยผู้ศึกษาได้รับความเมตตาจากบุคคลหลายท่านหลายฝ่ายที่ให้คำปรึกษาแนะแนวทางการเขียนวิทยานิพนธ์ และให้กำลังใจให้ความอุปถัมภ์ด้วยดีเสมอมาจึงขอจารึกนามของท่านไว้ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ดังนี้

กราบขอบพระคุณ พระยุดธนา อธิจิตโต ,ดร. อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ที่ได้รับเป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ขอเจริญพรขอบคุณผศ.ดร. สุรพงษ์ คงสัตย์ ที่ได้รับเป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ พระพิพัฒนปัญญาภรณ์ (อดีต) เจ้าอาวาสวัดศาลาลอย และ พระครูสุตธรรมประสิทธิ์ เจ้าอาวาสวัดศาลาลอย (ปัจจุบัน) และพ่อใหญ่กุหลาบ-แม่ใหญ่วรรณ อากษนทด พ่อทองแดง กิ่งแก้ว และญาติพี่น้องกับผู้มีพระคุณทุกท่าน ตลอดทั้งญาติโยมผู้ที่คอยให้ความอุปถัมภ์ทุกท่านที่มีพระคุณให้กำลังใจและกำลังใจจึงทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจในการเขียนวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลงได้ และพรใดประเสริฐพรใดเลิศจงมารวมกันเป็นพลังหนุนนำทุกท่านมีความสุขความเจริญในการดำเนินชีวิตและการงานทุกท่านเทอญ

พระอุดร ฐานรโต (กิ่งแก้ว)

๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	ฅ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ที่มาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ	๓
๑.๔ ขอบเขตการวิจัย	๓
๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๔
๑.๖ ทบทวนเอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๔
๑.๗ วิธีดำเนินการวิจัย	๗
๑.๘ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๗
บทที่ ๒ แนวคิดเรื่องความตายในทัศนะของพุทธทาสภิกขุ	๘
๒.๑ ประวัติของพุทธทาสภิกขุโดยสังเขป	๘
๒.๒ ชีวิตมนุษย์ในทัศนะของพุทธทาสภิกขุ	๙
๒.๓ ความตายในทัศนะของพุทธทาสภิกขุ	๑๑
๒.๔ องค์ประกอบของความตาย	๑๒
๒.๕ ประเภทของความตาย	๑๔
๒.๖ คุณค่าของความตายของพุทธทาสภิกขุ	๑๕
๒.๖.๑ คุณค่าภายใน	๑๕
๒.๖.๒ คุณค่าภายนอก	๑๗
๒.๗ ชีวิตหลังความตายในทัศนะของพุทธทาสภิกขุ	๑๘

๒.๘ สรุปประจําบท	๑๙
บทที่ ๓ แนวคิดเรื่องความตายในทัศนะอัลแบร์ กามูส์	๒๐
๓.๑ ประวัติของอัลแบร์ กามูส์ โดยสังเขป	๒๐
๓.๒ ชีวิตมนุษย์ในทัศนะของอัลแบร์ กามูส์	๒๐
๓.๓ ความตายในทัศนะของอัลแบร์ กามูส์	๒๒
๓.๔ องค์ประกอบของความตาย	๒๕
๓.๕ ประเภทของความตาย	๒๙
๓.๖ คุณค่าของความตายของอัลแบร์ กามูส์	๓๓
๓.๖.๑ คุณค่าภายใน	๓๓
๓.๖.๒ คุณค่าภายนอก	๓๔
๓.๗ ชีวิตหลังความตายในทัศนะของอัลแบร์ กามูส์	๓๖
๓.๘ สรุปประจําบท	๓๗
บทที่ ๔ การเปรียบเทียบแนวคิดเรื่องความตายในทัศนะของพุทธทาสภิกขุ และอัลแบร์ กามูส์	๓๘
๔.๑ ชีวิตมนุษย์ในทัศนะของพุทธทาสภิกขุกับอัลแบร์ กามูส์	๓๘
๔.๒ ความตายในทัศนะของพุทธทาสภิกขุกับอัลแบร์ กามูส์	๔๑
๔.๓ องค์ประกอบของความตายในทัศนะของพุทธทาสภิกขุกับอัลแบร์ กามูส์	๔๒
๔.๔ ประเภทของความตายในทัศนะของพุทธทาสภิกขุกับอัลแบร์ กามูส์	๔๖
๔.๕ คุณค่าของความตายของพุทธทาสภิกขุกับอัลแบร์ กามูส์	๔๘
๔.๕.๑ คุณค่าภายใน	๔๘
๔.๕.๒ คุณค่าภายนอก	๕๐
๔.๖ ชีวิตหลังความตายในทัศนะของพุทธทาสภิกขุกับอัลแบร์ กามูส์	๕๒
๔.๗ สรุปประจําบท	๕๓
บทที่ ๕ สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	๕๔
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๕๔
๕.๒ ข้อเสนอแนะ	๕๘

บรรณานุกรม

๕๙

ประวัติผู้วิจัย

๖๒

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

อักษรย่อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ใช้อ้างอิงจากคัมภีร์พระไตรปิฎก ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๐ และพระไตรปิฎก ฉบับภาษาไทย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๙ รูปแบบการอ้างอิงจะขึ้นต้นด้วยอักษรย่อชื่อของคัมภีร์แล้วตามด้วย เล่ม/ข้อ/หน้า ตามลำดับ เช่น วิ.มหา. (บาลี) ๑/๑๙๖/๑๕๑, วิ.มหา. (ไทย) ๑/๑๙๖/๒๑๐. หมายถึง วินัยปิฎก มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เล่ม ๑ ข้อ ๑๙๖ หน้า ๑๕๑ ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๐ และวินัยปิฎก มหาวรรค ภาษาไทย เล่ม ๑ ข้อ ๑๙๖ หน้า ๒๑๐ ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๙

สำหรับบรรณานุกรม อ้างอิงบรรณานุกรมภาษาบาลีฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย รูปแบบการอ้างอิงจะขึ้นต้นด้วยอักษรย่อชื่อคัมภีร์แล้วตามด้วย เล่ม/ข้อ/หน้า ตัวอย่าง ที.สี.อ. (บาลี) ๑/๕๐ - ๕๑ หมายถึง ทีฆนิกาย สุมังคลวิลาสินี สีสันธวรรคคฤกฏ เล่ม ๑ หน้า ๕๐ - ๕๑ ที.สี.อ. (ไทย) ๑/๑/๑๕๖ หมายถึง ทีฆนิกาย สุมังคลวิลาสินี สีสันธวรรคคฤกฏ เล่ม ๑ ข้อ ๑ หน้า ๑๕๖ เป็นต้น

พระวินัยปิฎก

วิ.มหา.	(ไทย)	=	วินัยปิฎก	มหาวิภังค์	(ภาษาไทย)
---------	-------	---	-----------	------------	-----------

พระสุตตันตปิฎก

ที.ม.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	มหาวรรค	(ภาษาไทย)
ที.ปา.	(บาลี)	=	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	ปาฏิกวัคคปาติ	(ภาษาบาลี)
ที.ปา.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	ปาฏิกวรรค	(ภาษาไทย)
ม.ม.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	มัชฌิมปณณาสก	(ภาษาไทย)
ส.ส.	(บาลี)	=	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	สคาถวัคคปาติ	(ภาษาบาลี)
ส.ส.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	สคาถวรรค	(ภาษาไทย)
ส.นิ.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	นิทานวรรค	(ภาษาไทย)
อง. ทุกก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังกุตตรนิกาย	ทุกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง. จตุกก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังกุตตรนิกาย	จตุกกนิบาต	(ภาษาไทย)

อง. ปญจก. (ไทย)	=	สูตรตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ปัญจกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง. ฉก. (ไทย)	=	สูตรตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ฉกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง. อฎฐก. (ไทย)	=	สูตรตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	อฎฐกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง. ติก. (ไทย)	=	สูตรตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ติกกนิบาต	(ภาษาไทย)
ขุ. ธ. (บาลี)	=	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ธัมมปทปาติ	(ภาษาบาลี)
ขุ. ธ. (ไทย)	=	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ธรรมบท	(ภาษาไทย)
ขุ. ป. (ไทย)	=	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ปฏิสัมภิทามรรค	(ภาษาไทย)

พระอภิธรรมปิฎก

อภ.วิ. (ไทย)	=	อภิธัมมปิฎก	วิภังค์	(ภาษาไทย)
--------------	---	-------------	---------	-----------